

Số: **709/2026/QĐVDS-ST**

Hà Nội, ngày 28 tháng 04 năm 2026

**QUYẾT ĐỊNH
GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - HÀ NỘI

Với thành phần giải quyết việc dân sự:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà **Nguyễn Hoài Phương**

Thư ký ghi biên bản phiên họp: Ông **Phạm Quang Huy** - Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 1 – Hà Nội.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Hà Nội tham gia phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Hiền** - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 04 năm 2026, tại Trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 - Hà Nội mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 548/2026/TLST-TLVA ngày 13 tháng 04 năm 2026 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp số: 434/2026/QĐST - MPH ngày 20 tháng 04 năm 2026, giữa:

- Người yêu cầu: Bà **Dương Thị H**, sinh năm 1974;

- Người bị yêu cầu: Anh **Đỗ Minh Đ**, sinh ngày 13/05/2003;

Cùng HKTT và nơi ở: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội.

- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Anh **Đỗ Minh C**, sinh năm 1997; HKTT và nơi ở: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu, bản tự khai của người yêu cầu – bà Dương Thị H trình bày:

Bà và chồng là ông Đỗ Minh C1 (sinh năm 1959, mất năm 2025). Ông bà có 02 người con là Đỗ Minh C, sinh năm 1997 và Đỗ Minh Đ, sinh năm 2003. Ngoài ra, ông bà không có người con đẻ hoặc con nuôi nào khác. Quá trình bà mang thai cháu Đ, bà hoàn toàn khỏe mạnh, bình thường. Cháu sinh mổ, cân nặng khi sinh 3,1kg; sau sinh cháu Đ phải điều trị vàng da trong lòng ấp 10 ngày. Tuy nhiên, quá trình phát triển của cháu Đ chậm hơn so với trẻ bình thường: chậm lẫy, bò, đi. Đến 2 tuổi, cháu Đ mới đi vững, ngôn ngữ chậm phát triển, gần như không nói được từ rõ ràng, khả năng hiểu lời nói rất hạn chế. Gia đình bà đã đưa cháu Đ đi can thiệp trị liệu từ nhỏ nhưng hiệu quả không đáng kể. Khi cháu Đ 3 tuổi, gia đình đã đưa cháu đi khám và được bác sĩ chẩn đoán mắc chứng tự kỉ. Ngày 02/07/2017, gia đình có đưa cháu đi khám tại bệnh viện V và chẩn đoán cháu chậm phát triển ngôn ngữ. Ngày 22/10/2018, gia đình đưa

cháu đi khám và điều trị tại bệnh viện T và được chẩn đoán cháu Đức chậm phát triển tâm thần – tật chứng hành vi. Ngày 13/11/2025, Ủy ban nhân dân phường N, thành phố Hà Nội cấp Giấy xác nhận khuyết tật số hiệu 00008000366 cho cháu Đỗ Minh Đ, dạng khuyết tật: vận động; nghe nói; thần kinh tâm thần. Mức độ khuyết tật đặc biệt nặng. Từ nhỏ đến nay, cháu Đ không có khả năng tự chăm sóc bản thân, không nói được, khả năng hiểu lời nói rất kém, không thể lao động; mọi sinh hoạt hàng ngày phải có người hỗ trợ. Tiền sử gia đình bà từ trước đến nay không có ai bị bệnh tâm thần.

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 10/04/2026, bà yêu cầu Tòa án giải quyết: Tuyên bố anh Đỗ Minh Đ - sinh ngày 13/5/2003; Số căn cước công dân: 001203105589, cấp ngày 09/7/2025; Địa chỉ: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội là người mất năng lực hành vi dân sự. Chỉ định bà là Dương Thị H - sinh ngày 10/08/1974; Số căn cước công dân 040174000192, cấp ngày 16/10/2024; Địa chỉ: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội là người giám hộ cho anh Đỗ Minh Đ để tiện cho việc trông nom, chăm sóc anh Đ cũng như để thực hiện các giao dịch dân sự.

Bà nhất trí với Kết quả giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 234/KL - VPYTW ngày 28/04/2026 của Viện pháp y tâm thần T1.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan – anh Đỗ Minh C trình bày:

Bố mẹ đẻ anh là ông Đỗ Minh C1 (sinh năm 1959, mất năm 2025). Bố mẹ anh có 02 người con là Đỗ Minh C, sinh năm 1997 và Đỗ Minh Đ, sinh năm 2003. Ngoài ra, bố mẹ anh không có người con đẻ hoặc con nuôi nào khác. Quá trình mẹ anh mang thai em Đ, bà H hoàn toàn khỏe mạnh, bình thường. Em sinh mổ, cân nặng khi sinh 3,1kg; sau sinh em Đ phải điều trị vàng da trong lồng ấp 10 ngày. Tuy nhiên, quá trình phát triển của em Đ chậm hơn so với trẻ bình thường: chậm lẫy, bò, đi. Đến 2 tuổi, em Đ mới đi vững, ngôn ngữ chậm phát triển, gần như không nói được từ rõ ràng, khả năng hiểu lời nói rất hạn chế. Gia đình anh đã đưa em Đ đi can thiệp trị liệu từ nhỏ nhưng hiệu quả không đáng kể. Khi em Đ 3 tuổi, gia đình đã đưa em đi khám và được bác sĩ chẩn đoán mắc chứng tự kỉ. Ngày 02/07/2017, gia đình anh có đưa em đi khám tại bệnh viện V và chẩn đoán cháu chậm phát triển ngôn ngữ. Ngày 22/10/2018, gia đình đưa em đi khám và điều trị tại bệnh viện T và được chẩn đoán em Đức chậm phát triển tâm thần – tật chứng hành vi. Ngày 13/11/2025, Ủy ban nhân dân phường N, thành phố Hà Nội cấp Giấy xác nhận khuyết tật số hiệu 00008000366 cho em Đỗ Minh Đ, dạng khuyết tật: vận động; nghe nói; thần kinh tâm thần. Mức độ khuyết tật đặc biệt nặng. Từ nhỏ đến nay, em Đ không có khả năng tự chăm sóc bản thân, không nói được, khả năng hiểu lời nói rất kém, không thể lao động; mọi sinh hoạt hàng ngày phải có người hỗ trợ. Tiền sử gia đình anh từ trước đến nay không có ai bị bệnh tâm thần.

Anh thống nhất theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 10/04/2026 của bà Dương Thị H yêu cầu Tòa án giải quyết: Tuyên bố anh Đỗ Minh Đ - sinh ngày 13/5/2003; Số căn cước công dân: 001203105589, cấp ngày 09/07/2025; Địa chỉ: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội là người mất năng lực hành vi dân sự; và đề nghị chỉ định bà Dương Thị H - sinh ngày 10/08/1974; Số căn cước công dân 040174000192, cấp ngày 16/10/2024; Địa chỉ: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội là người giám hộ

cho anh Đỗ Minh Đ để tiện cho việc trông nom, chăm sóc anh Đ cũng như để thực hiện các giao dịch dân sự.

Anh nhất trí với kết quả giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 234/KL - VPYTW ngày 28/04/2026 của Viện pháp y tâm thần T1.

Tại phiên họp:

Người yêu cầu bà Dương Thị H có đơn xin vắng mặt.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: anh Đỗ Minh C có đơn xin vắng mặt.

*** Đại diện Viện kiểm sát phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:**

- Căn cứ Khoản 1 Điều 27; Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 143; Điều 149; Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376; Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự sửa đổi, bổ sung năm 2025;

- Căn cứ Điều 22, 53, 57, 58 của Bộ luật dân sự năm 2015;

- Tòa án đã tiến hành đầy đủ các thủ tục tố tụng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Dương Thị H. Tuyên bố anh Đỗ Minh Đ mất năng lực hành vi dân sự;

Xác định bà Dương Thị H là người giám hộ cho anh Đỗ Minh Đ;

Về lệ phí: Căn cứ vào Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án và D mục án phí, lệ phí Tòa án bà Dương Thị H phải chịu tiền lệ phí theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 – Hà Nội nhận định:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại Khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự - anh Đỗ Minh Đ có nơi cư trú tại căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội, nên căn cứ Điều 35, điểm a Khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự sửa đổi, bổ sung năm 2025, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1 – Hà Nội.

[2]. Căn cứ vào bản tự khai, biên bản lấy lời khai, đơn xin vắng mặt tại phiên họp của bà Dương Thị H; Căn cứ vào lời khai, đơn xin vắng mặt tại phiên họp của của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan – anh Đỗ Minh Đ; biên bản xác minh tại địa phương.

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: “1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án

quyết định tuyên bố người này là mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 234/KL - VPYTW ngày 28/04/2026 của Viện pháp y tâm thần Trung ương T1 kết luận: *“Tại thời điểm giám định đối tượng Đỗ Minh Đ bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”*.

[3]. Căn cứ vào đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – thành phố Hà Nội.

[4]. Tòa án nhân dân khu vực 1 – Hà Nội xét thấy:

Từ những căn cứ trên đủ để xác định anh Đỗ Minh Đ - sinh ngày 13/05/2003; Số căn cước công dân: 001203105589, cấp ngày 09/07/2025; Nơi cấp: Bộ C2; Địa chỉ: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội là người mất năng lực hành vi dân sự.

Như vậy, yêu cầu của bà Dương Thị H về việc yêu cầu tuyên bố anh Đỗ Minh Đ mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị chỉ định bà Dương Thị H - sinh ngày 10/08/1974; Số căn cước công dân 040174000192, cấp ngày 16/10/2024; Nơi cấp: Bộ C2; Địa chỉ: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội là người giám hộ cho anh Đỗ Minh Đ để tiện cho việc trông nom, chăm sóc anh Đỗ Minh Đ và thực hiện các giao dịch dân sự khác là có căn cứ pháp luật nên được chấp nhận.

[5]. Về lệ phí:

Bà Dương Thị H phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

[6]. Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát cũng phù hợp với nhận định của Tòa án nên được chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ Khoản 1 Điều 27; Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 143; Điều 149, Điều 367, Điều 370; Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2025;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22; Điều 46, 47, 48, 49, 53, 54 của Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015;

- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn giảm thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

[1]. Chấp nhận đơn yêu cầu “tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” của bà Dương Thị H đối với anh Đỗ Minh Đ.

[2]. Tuyên bố anh Đỗ Minh Đ - sinh ngày 13/05/2003; Số căn cước công dân: 001203105589, cấp ngày 09/07/2025; Nơi cấp: Bộ C2; Địa chỉ: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội mất năng lực hành vi dân sự.

[3]. Chỉ định bà Dương Thị H - sinh ngày 10/08/1974; Số căn cước công dân 040174000192, cấp ngày 16/10/2024; Nơi cấp: Bộ C2; Địa chỉ: Căn hộ A Chung cư A Đ, phường N, thành phố Hà Nội là người giám hộ cho anh Đỗ Minh

Đ. Bà Dương Thị H được đại diện cho anh Đỗ Minh Đ kể từ ngày 28 tháng 04 năm 2026 cho đến khi có sự thay đổi khác của pháp luật.

[4]. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[5]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm:

Người yêu cầu - bà Dương Thị H phải chịu 300.000đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, được trừ vào số tiền 300.000đồng tạm ứng lệ phí đã nộp tại Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0009044 ngày 13 tháng 04 năm 2026 tại Thi hành án dân sự thành phố Hà Nội.

[6]. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát nhân dân có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- TAND. TP Hà Nội;
- VKSND khu vực 1 – Hà Nội;
- THA DS thành phố Hà Nội;
- Dương sự;
- Lưu HS.

THẨM PHÁN

Nguyễn Hoài Phương